

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา

วิธีปฏิบัติงาน

(Work Instruction)

เอกสารหมายเลข : WI-YCPH-PCT-062

จัดทำเมื่อ : 10/06/2567

ฉบับที่ : A

วันที่ออกเอกสาร : 10/06/2567

แก้ไขครั้งที่ : 00

หน้าที่ : 1 ของ 26 หน้า

เรื่อง : การพยาบาลการจัดการความปวดที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ (Pain Management) แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินและนิติเวช

หน่วยงาน/ทีม PCT

กลุ่มงาน -

วิธีปฏิบัติงาน

เรื่อง : การพยาบาลการจัดการความปวดที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ (Pain Management) แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินและนิติเวช

PCT

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา จังหวัดยะลา

ผู้จัดทำเอกสาร

G h

(นางสาวอัญชนา โชติช่วง)

ทีม PCT รพร.ยะหา

ผู้ทบทวนเอกสาร

ผู้อนุมัติใช้

(นายสุภวุฒิ์ มงคลมะไฟ)

นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ

(นายทินกร บินหะยือารง)

ผอก.รพร.ยะหา

แนวปฏิบัติทางการพยาบาลการจัดการความปวดที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บ (Pain Management) แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินและนิติเวช โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา

ความหมายของการปวด (Pain Definition)

ความปวด (Pain) :หมายถึง ความรู้สึกและประสบการณ์ทางอารมณ์ที่ไม่สุขสบาย สัมพันธ์กับเนื้อเยื่อถูกทำลายและเป็น ประสบการณ์จริงที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ไม่ว่าจะมีการบาดเจ็บเกิดขึ้นหรือไม่ก็ตาม บุคคลที่ประสบอยู่เท่านั้นจะรู้และบอกได้ ว่าความปวดยังคงอยู่ตราบเท่าที่ความรู้สึกนั้นยังไม่หายไป

วัตถุประสงค์การให้การพยาบาล

- 1..พยาบาลสามารถประเมินความปวดในผู้ป่วยที่มีความปวดที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บสำหรับผู้ป่วยฉุกเฉินในระดับ ที่ 1 ถึง 5 ได้
 - 2.พยาบาลให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีความปวดที่มาบริการได้
- 3.พยาบาลสามารถวิเคราะห์ผลลัพธ์ของการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลการจัดการความปวดที่ไม่ได้เกิดจากการ บาดเจ็บ สำหรับผู้ป่วยฉุกเฉิน ได้

ความปวด เป็นสาเหตุพบได้บ่อยในผู้ป่วยที่มารับบริการที่ห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาล โดยแบ่งตาม ระยะเวลาได้เป็น 2 ชนิด คือ

1.ความปวดเฉียบพลัน (acute pain) เป็นความปวดที่เกิดขึ้นทันทีทันใด ระบุตำแหน่ง สาเหตุ ระยะเวลาเริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดได้ และมีระยะเวลาเจ็บปวด น้อยกว่า 3 เดือน

2.ความปวดเรื้อรัง (chronic pain) คือ ความปวดที่เกิดขึ้นเป็นพัก 1 และต่อเนื่องนานกว่า 3 เดือน ซึ่งความปวดจะ ค่อย ๆ เกิดขึ้น และไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะสิ้นสุดเมื่อใด

ความปวดส่งผลกระทบที่สำคัญต่อผู้ป่วย เช่น กระตุ้นระบบประสาทชิมพาเธติก ทำให้ร่างกายต้องการออกชิเจนเพิ่ม มากขึ้น ระบบภูมิคุ้มกันทำงานลดลง กระบวนการหายของแผลช้าลง เป็นต้น ความปวดยังทำให้ผู้ป่วยเกิดความไม่สุขสบาย กระวนกระวาย พักไม่ได้ หรือก้าวร้าว นอกจากนี้ความปวดเฉียบพลันยังส่งผลให้ผู้ป่วยซึ่งอยู่ในช่วงพักฟื้นจากการเจ็บป่วย เกิดข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว การฟื้นฟูสภาพร่างกาย ทำให้เกิดภาวะแทรกข้อนจากการเคลื่อนไหวร่างกายได้น้อย เกิดความ พิการ และการเสียชีวิตเพิ่มขึ้น

การประเมินระดับความปวดสามารถประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความปวด ซึ่งที่นิยมใช้ ได้แก่ คะแนน มาตรวัดตัวเลข (Numeric Pain Rating Scale; NPRS หรือ Numeric Rating Scale; NRS) ซึ่งมีระดับคะแนน 0-10 โดยการประเมินความปวดสำหรับผู้ป่วยที่แผนกฉุกเฉิน แบ่งความปวดออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

> ปวดระดับรุนแรง คะแนน 8-10 ปวดระดับปานกลาง คะแนน 5-7 ปวดระดับน้อย คะแนน 1-4 และคะแนน 0 คือ ไม่ปวด

สำหรับการจัดการความปวดที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บสำหรับผู้ป่วยฉุกเฉิน แผนกผู้ป่วยฉุกเฉินนี้ แบ่งความปวดเป็น 2 ส่วน ของร่างกาย ได้แก่

1. ความปวดตั้งแต่ศีรษะถึงทรวงอก ได้แก่ ปวดศีรษะ ปวดตา ปวดฟัน และเจ็บหน้าอก

2. ความปวดตั้งแต่ช่องท้องลงมา ได้แก่ ปวดท้อง ปวดหลัง และปวดขา

กรณีผู้ป่วยปวดระดับน้อย

1 ยาระงับปวดในกลุ่มไม่ใช่โอปีออยด์ (non-opioid analgesics) เช่น อะเซตามิโนเฟน (acetaminophen)หรือพาราเขตา มอล (paracetamol) โดยการให้แบบรับประทานทางปาก (กรณีไม่มีข้อห้าม) การออกฤทธิ์ระงับปวด ยากลุ่มนี้จะขับยั้งการ หลั่งสารที่ทำให้เกิดความปวด เช่น prostaglandins เป็นต้น จึงทำให้ไม่มีการส่งผ่านสัญญาณความปวด ผู้ป่วยจึงไม่เกิดความ ปวด ผลข้างเคียง ขนาดยาปกติไม่ทำให้เกิดอาการข้างเคียง ยาจะถูกทำลายที่ตับ สำหรับผู้ป่วยที่มีการ ทำงานของตับบกพร่องควรลดขนาดของยาลงโดยใช้ไม่เกิน 2,000 มิลลิกรัมต่อวัน และไม่ควรใช้ยาติดต่อกันนาน เกิน 5 วัน

2. กรณีผู้ป่วยได้รับยากลุ่ม opioid ให้ติดตามประเมินระดับความง่วงซึม (sedation score) หลังได้รับ ยากลุ่ม opioid เพื่อประเมินการได้รับยาเกินขนาด ดังนี้

ระดับ 0 = ไม่ง่วงซึม รู้สึกตัว ตื่น

ระดับ 1 = ง่วงซึมเล็กน้อย ปลุกตื่นง่าย

ระดับ 2 - ง่วงซึมปานกลาง ง่วงตลอดเวลา แต่ยังปลุกตื่นง่าย

ระดับ 3 = ง่วงซึมมาก ปลุกตื่นยาก

ระดับ S = นอนหลับปกติ ไม่แสดงอาการปวดหรือต้องการยาแก้ปวด

- 3. ติดตามประเมินคะแนนความปวดซ้ำหลังได้รับการบรรเทาปวด หากผู้ป่วยได้รับการบรรเทาปวดด้วยควรติดตามประเมิน ความปวดซ้ำ ดังนี้
- 3.1 ประมาณ 5-10 นาที หลังได้รับยาฉัดทางหลอดเลือดดำ
- 3.2 ประมาณ 30 นาที หลังได้รับยาฉีดทางกล้ามเนื้อหรือใต้ผิวหนัง
- 3.3 ประมาณ 60 นาที หลังการรับประทานยาทางปาก
- . กรณียังพบว่าผู้ป่วยความปวดไม่ลดลง พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- 4. เตรียมบริหารยาแก้ปวดตามแผนการรักษาและติดตามอาการข้างเคียงของยา ร่วมกับจัดท่าผู้ป่วยให้ สุขสบาย พูดคุย ให้ข้อมูลเบี่ยงเบนความสนใจ
- 5. บันทึกติดตามประเมินอาการปวดและคะแนนความปวดซ้ำหลังได้รับการบรรเทาปวด หากผู้ป่วยได้รับการบรรเทาปวดด้วยยาฉีด ควรติดตามประเมินความปวดซ้ำ 5 (ดังข้อ 5) ตารางที่ 4.2 แนวปฏิบัติการพยาบาลการจัดการความปวดที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บสำหรับผู้ป่วยฉุกเฉิน แผนกผู้ป่วยฉุกเฉิน

การประเมิน	การพยาบาล
การประเมินและจัดการช่วยเหลือตามหลัก (Primary survey	and resuscitation) : ABCD เพื่อค้นหา
ภาวะคุกคามต่อชีวิต ภายใน 10 วินาที	
Airway maintenance	1. กรณีผู้ป่วยไม่สามารถส่งเสียงออกมาได้ หายใจมีเสียงครืดคราด อาจมี
ประเมินทางเดินหายใจส่วนต้น	ภาวะทางเดินทายใจอุดกั้น ให้ปฏิบัติดังนี้
- การส่งเสียงพูด	- จัดท่าเปิดทางเดินหายใจท่า head tilt chin lift
- เสียงลมหายใจ	- หลังการจัดท่า หากพบว่าผู้ป่วยยังคงหายใจมีเสียงครืดคราดอยู่ ควร

- เสมหะ	พิจารณาใส่อุปกรณ์เปิดทางเดินหายใจร่วมด้วย 2.กรณีที่ผู้ป่วยมีเสมหะหรือนำลายหรือเลือดอยู่ในช่องปาก ไม่สามารถขับ ออกได้ให้ปฏิบัติดังนี้ - ดูดเสมหะหรือนำลายหรือเลือดออกให้ด้วยอุปกรณ์ดูดเสมหะ โดยใช้แรง ตัน 80-120 mmHg 3. สอบถามตำแหน่งที่ปวด ลักษณะความปวด คะแนนความปวด กรณี ผู้ป่วยระดับที่ 1 ที่ยังสามารถสื่อสารได้ กรณีผู้ป่วยระดับที่ 2-5 ประเมินทุก ราย
การประเมิน	การพยาบาล
Breathing and ventilation 2. ประเมินการหายใจ - อัตราการหายใจ - เสียงปอด - ค่าความอิ่มตัวออกซิเจน (O2saturation)	กรณีพบผู้ป่วยมีหายใจเร็ว RR > 24 - 26 /min ร่วมกับเสียงปอด ผิดปกติ (wheeze, crepitation) O2 saturation < 95% (กรณีเป็นโรค ทางเดินหายใจอุดกั้นเรื้อรัง keep O, saturation > 88%) ให้ปฏิบัติดังนี้ - จัดท่าศีรษะสูง -ให้ออกซิเจนให้ผู้ป่วย เช่น O2 cannula 2:5 LPM หรือ O2 mask with reservoir bag 6-10 LPM กรณีพบผู้ป่วย GCS :8, หายใจมี abdominal paradoxical, RR >40 /min เตรียมอุปกรณ์การใส่ท่อช่วยหายใจ กรณีผู้ป่วยมีความปวดมากกว่า 7 คะแนนและไม่มีภาวะคุกคามต่อชีวิต มี RR > 20 /min ให้ปฏิบัติดังนี้

Circulation

- 3. ประเมินระบบหัวใจและหลอดเลือด
- ชีพจร
- อัตราการเต้นของหัวใจ
- คลื่นไฟฟ้าหัวใจ
- ความดันโลหิต
- อุณหภูมิผิวหนัง
- capillary refill time

- 1. พยาบาลประชุมหารือกับทีมเร่งด่วน เพื่อวางแผนการพยาบาล และ ปฏิบัติตาม ACLS algorithm's เมื่อพบผู้ป่วยดังนี้
- 1.1 กรณีพบผู้ป่วยไม่รู้สึกตัว คลำชีพจรไม่ได้ ลักษณะคลื่นไฟฟ้าหัวใจ เป็นแบบ Asystole / Pulseless electrical activity (PEA), pulseless ventricular fibrillation/tachycardia
- 1.2 กรณีพบผู้ป่วยมีภาวะการเต้นของหัวใจผิดปกติทั้งแบบ bradyarrhythmia (HR < 50/min), tachyarrhythmia (HR > 150/min)ที่มีอาการไม่คงที่ คือ
- ความตันโลหิตต่ำลง (hypotension)
- มีอาการของภาวะช็อค เช่น เหงื่อออก ตัวเย็น MAP < 60-65 mm.Hs, capillary refill time > 2 sec เป็นต้น
- เจ็บอก
- -มีอาการของภาวะหัวใจล้มเหลว เช่น หายใจหอบเหนื่อย นอนราบ ไม่ได้ เหนื่อยง่าย เป็นต้น
- ระดับความรู้สึกตัวเปลี่ยนแปลง
- กรณีผู้ป่วยมีความปวดมากกว่า 7 คะแนนและไม่มีภาวะคุกคามต่อชีวิต
 มี HR > 100 /min และ/ร่วมกับ BP > 120/80 mm. Hg ให้ปฏิบัติดังนี้
- จัดให้ผู้ป่วยให้โซน Emergency (level 2) และแจ้งทีมแพทย์พยาบาล
- -ปฏิบัติตามแนวทางฯ การจัดการความปวดระดับปานกลางถึงระดับ รุนแรง
- -บันทึกการพยาบาลบรรเทาความปวดและการติดตามผลข้างเคียงของยา
- ติดตามคะแนนความปวดและสัญญาณชีพซ้ำหลังการให้ยาบรรเทาความ ปวด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง HR และ BP

การประเมิน	การพยาบาล
Disability	1. กรณีพบผู้ป่วยมีระดับความรู้สึกตัวเปลี่ยนแปลง หรือ GCS ลดลง
4. ประเมินระดับความรู้สึกตัว	มากกว่าหรือเท่ากับ 2 คะแนน หรือคะแนนของ motor response ลดลง
โดยใช้ Glasgow coma score และการตอบสนองรูม่านตา	1 คะแนน หรือ GCS น้อยกว่า 8 คะแนน ปฏิบัติดังนี้
(pupils) ต่อแสง	- จัดให้ผู้ป่วยให้โชน Resuscitation (level 1) หาก GCS น้อยกว่า 8
- บอกได้ถึงความปวด(verbal)	คะแนน และแจ้งทีมแพทย์พยาบาล
- พฤติกรรมตอบสนองต่อความปวด	- จัดให้ผู้ป่วยให้โซน Emergency (level 2) หากระดับความรู้สึกตัว
	เปลี่ยนแปลง หรือ GCS ลดลงมากกว่าหรือเท่ากับ 2 คะแนน หรือคะแนน
	ของ motor response ลง 1คะแน่น และแจ้งทีมแพทย์พยาบาล
	2. กรณีผู้ป่วยสามารถบอกความปวดได้ ร่วมกับมีพฤติกรรมที่แสดงถึง
	ความปวด เช่น ร้องให้ หน้านิ่วคิ้วขมวด โกรธ ก้าวร้าว เป็นต้น และไม่มี
	ความเสียงหรือมีภาวะคุกคามต่อชีวิต ปฏิบัติ ดังนี้
	- หากประเมินได้คะแนนความปวด 7-10 จัดให้ผู้ป่วยให้โซน
	Emergency(level 2) และแจ้งทีมแพทย์พยาบาล
	- ปฏิบัติตามแนวทาง ๆ การจัดการความปวดระดับปานกลางถึงระดับ
	รุนแรง
	- บันทึกการพยาบาลบรรเทาความปวดและการติดตามผลข้างเคียงของยา
	- ติดตามคะแนนความปวด พฤติกรรมแสดงออก และสัญญาณชีพซ้ำหลัง
	การให้ยาบรรเทาความปวด
	3. กรณีผู้ป่วยตอบสนองต่อความปวดด้วยพฤติกรรม เนื่องจากไม่สามารถ
	บอกได้ เช่น ปัดป้องบริเวณที่ปวด ร้องให้ ก้าวร้าว เป็นต้น ปฏิบัติดังนี้
	- ใช้เครื่องมือประเมินความปวดแบบสีหน้า (Faces Pain Scale) หากประเมิน
	N 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

ประเมินอย่างละเอียด (Focus assessment) เพื่อค้นหาปัญหาเพิ่มเติม หลังจากผู้ป่วยมีอาการคงที่แล้ว

- 1. ตำแหน่งที่ปวดเฉพาะ และ อาการร่วม
- 1.1 ความปวดที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ
- 1.2 ความปวดตั้งแต่ศีรษะถึงทรวงอก ได้แก่ ปวดศีรษะ ปวด ตา ปวดฟัน และเจ็บอก
- 1.3 ความปวดตั้งแต่ช่องท้องลงมา ได้แก่ ปวดท้อง ปวดหลัง และปวดขา

ความปวดที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ

ได้คะแนน 7-10 คะแนนให้ปฏิบัติเหมือนข้อ 2

- 1. เจ็บหน้าอก (chest pain) รุนแรง
- 1.1 แบบเสียด ๆ แหลม ๆ ร่วมกับปวดร้าวทะลุไปที่หลัง คอ ขากรรไกร หรือฟัน นอกจากนี้อาจมีอาการอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น ปวดท้อง เหงื่อออก มาก คลื่นไส้ อาเจียน เป็นลม ความดันโลหิตอาจปกติ สูง หรือต่ำลง คลำ ชีพจรส่วนปลายที่แขนจะได้แรงกว่าที่ขา หรือความดันของแขนซ้ายและ ขวาแตกต่างกัน เป็นต้น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง หากแพทย์ พิจารณาให้ยาแก้ปวด จะประชุมปรึกษาแผนการรักษาอีกครั้ง เพราะการให้ยาจะบดบังอาการปาดที่เกิดจากภาวะแทรกช้อน เช่น การ แตกของหลอดเลือด aorta เป็นต้น เนื่องจากอาจมีการโป่งพองของหลอด เลือด aorta
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล

- ดูแลให้พักบนเตียง
- ให้ O, cannula 3-5 LPM หรือ O2 mask c bag 6-10 LPM
- ติดตามประเมินชีพจรส่วนปลายเทียบกัน 2 ข้าง
- ตามอาการและอาการแสดงของภาวะแทรกช้อน เช่น ท้องแข็งเกร็งเหมือนกระดาน (guarding and rigidity) ปวดมากขึ้น ความดันโลหิตต่ำ เป็นต้น
- ECG 12 leads และ monitor ECG
- ติดตาม v/s, 02 sat ทุก 30 นาที โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BP
- เตรียมผู้ป่วยสำหรับการตรวจพิเศษ

เจ็บอกรุนแรงแบบมีอะไรกดทับ หรือรู้สึกเหมือนมีอะไรมารัดบริเวณกลาง อกหรือค่อนไปด้านซ้าย เจ็บอกนานกว่า 20 นาที ร่วมกับอาการปวดร้าว ไปที่แขน ไหล่ ขากรรไกรทั้ง 2 ข้าง โดยเฉพาะข้างซ้าย จุกบริเวณลิ้นปี หรือหลัง มักมีสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดอาการเจ็บอก เช่นการออกกำลังกาย ความตื่นเต้น ความเครียด เป็นต้น แม้ขณะพักหรือรับประทานยาขยาย หลอดเลือด อาการปวดก็ไม่บรรเทา พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ดูแลให้พักบนเตียง
- Keep O2, saturation > 90%
- ECG 12 leads และ monitor ECG กรณีผล ECG มี ST-elevation ให้ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลการ ดูแลผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดชนิดเอสทียกสูง
- ติดตาม v/s, O2 sat ทุก 30 นาที
- เตรียมผู้ป่วยสำหรับการตรวจพิเศษ
- 2. ปวดท้อง (abdominal pain) รูนแรง
- 2.1 ปวดท้องแบบตุ๊บ ๆ หรือแน่น ๆ ร่วมกับอาการดังนี้
 ปวดบริเวณกลางท้องหรือหลัง ร่วมกับปวดร้าวไปที่ขา
 หนีบ ขา หรือกัน บางรายอาจรู้สึกว่ามีก้อนเต้นที่ท้องและคลำได้ก้อนบาง
 รายอาจคลำไม่เจอก้อนเต้น นอกจากนี้อาจพบร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น
 เหงื่อออก หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตอาจปกติ สูง หรือต่ำลงได้ เป็นต้น
 พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง หากแพทย์ พิจารณาให้ยาแก้ปาด จะประชุมปรึกษาแผนการรักษาอีกครั้ง เพราะการ ให้ยาจะบดบังอาการปวดที่เกิดจากภาวะแทรกช้อน เช่น การแตกของ หลอดเลือด abdominal aorta เป็นต้น เนื่องจากอาจมีการโป่งพองของ หลอดเลือด abdominal aorta
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล

- ดูแลให้พักบนเตียง
- งดการกด / คลำบริเวณก้อนที่เต้นที่ท้อง
- เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC เป็นต้น และติดตามผล
- ติดตามอาการของภาวะแทรกซ้อน เช่น หน้าท้องแข็งตึงเหมือนกระดาน (rigidity) ปวดท้องมากขึ้น ความดันโลหิตต่ำ เป็นต้น
- ติดตาม v/s โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BP ทุก 30 นาที
- เตรียมผู้ป่วยทำหัตถการการตรวจพิเศษ
- 2.1.2 ปวดท้องบริเวณท้องส่วนบนหรือทั่วท้องก่อน หลังจากนั้น จะปวด แบบเสียดๆแหลมๆ บริเวณท้องส่วนล่างด้านขวา หรืออาจจะเริ่มปวดได้ ที่ท้องส่วนล่างด้านขวาก่อนได้ ร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น คลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร อาจไม่มีใช้จนถึงมีใช้สูง (> 38 c) ได้ เป็น ต้น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง หากแพทย์ พิจารณาให้ยาแก้ปวด จะประชุมปรึกษาแผนการรักษาอีกครั้ง เพราะการ ให้ยาจะบดบังอาการปวดที่เกิดจากภาวะแทรกช้อน เช่น การแตกของไส้ ติ่งอักเสบ เป็นต้น
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ดูแลให้พักบนเตียง
- เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC เป็นต้น และติดตามผล
- ติดตามอาการของภาวะแทรกซ้อน เช่น หน้าท้องแข็งตึงเหมือนกระดาน (rigidity) ปวดท้องมากขึ้น เป็นต้น
- ติดตาม ∨/s โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BP ทุก 30 นาที
- 2.2 ปวดท้องแบบเกร็ง ร่วมกับอาการดังนี้
- 2.2.1 ปวดบริเวณท้องส่วนบน (ยอดมดลูก) สม่ำเสมอทุก
- 10-15 นาที และรุนแรงเพิ่มขึ้นสัมพันธ์กับการหดรัดตัวของมดลูกร่วมกับ อาการปวดที่หลังส่วนล่างหรือขั้นเอว นอกจากนี้จะพบร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น มีมูกเลือดหรือมูกทางช่องคลอด ทารกเคลื่อนต่ำ ปากมดลูกบางและ ขยาย เป็นต้น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ดูแลให้พักบนเตียง
- ติดตาม v/s ทุก 30 นาที
- เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC เป็นต้น และติดตามผล
- ติดตามฟังเสียงการเต้นของหัวใจทารกในครรภ์และการหดรัดตัวของ มดลูก ทุก 30 นาที
- ประสานไปหน่วยงานสูติศาสตร์อย่างเร่งด่วน
- 2.2.2 ปวดบริเวณช่องท้องส่วนล่างหรือท้องน้อย อุ้งเชิงกราน หรือไหล่

และคอร่วมด้วย ร่วมกับเลือดออกทางช่องคลอด และขาดประจำเดือน นอกจากนี้อาจพบร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น อาการกดเจ็บบริเวณหน้าท้อง หรือปีกมดลูก เหงื่อออก หัวใจเต้นเร็ว อ่อนเพลีย หน้ามืดจะเป็นลม ความ ดันโลหิตสูงหรือต่ำได้ เป็นต้น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง แต่งดเว้นการให้ ยาเพราะจะบดบังอาการปวดที่เกิดจากภาวะแทรกช้อน เช่น การแตกของ ท่อนำไท่ เป็นต้น
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ดูแลให้พักบนเตียง
- เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC เป็นต้น และติดตามอาการ ของภาวะแทรกซ้อน เช่น หน้าท้องแข็งตึงเหมือนกระดาน (rigidity) ปวด ท้องมากขึ้น ความดันโลหิตต่ำ เป็นต้น
- ติดตาม V/S โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BP ทุก 30 นาที
- ประสานไปหน่วยงานสูติศาสตร์อย่างเร่งด่วน

ความปวดตั้งแต่ศีรษะถึงทรวงอก

- 1. ปวดศีรษะ (headache)
- 1.1 ปวดระดับรุนแรง
- 1.1.1 ปวดศีรษะปวดแบบตุ๊บๆ ปวดระดับรุนแรง ร่วมกับอาการดังนี้
- 1) ปวดข้างใดข้างหนึ่ง และมีอาการนำ เช่น ตาพร่ามัว มองเห็นแสงกระพริบ เป็นต้น หรือสัมพันธ์กับความไวต่อเสียง แสง การเคลื่อนไหวของศีรษะ พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- 2) ปวดแบบหนักๆ หรือคล้ายมีอะไรมารัดแน่น โดยอาการ ปวดมักเริ่มที่ท้ายทอย แล้วร้าวมาที่ขมับทั้ง 2 ข้าง จนทั้งปวดทั้งศีรษะ พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- 3) มีการเปลี่ยนแปลงทางระบบประสาท เช่น พูดไม่ชัด ระดับความรู้สึกตัวเปลี่ยนแปลง การขยายของรูม่านตาผิดปกติ การอ่อน แรงของร่างกาย ชัก เป็นต้น นอกจากนี้อาจร่วมกับอาการตาพร่ามัว อาเจียน

พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ติดตามประเมิน GCS และ pupil ทุก 1 ชั่วโมง

- ติดตามประเมินอาการชัก - เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น blood for chemnistry เป็นต้น และติดตามผล - ติดตามประเมิน v/s ทุก 30 นาที เพื่อเฝ้าระวังภาวะความดันในกะโหลก - ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง เฉียบพลัน 4) ไข้สูง หนาวสั่น คอแข็ง (stiff neck) หรืออาจมีอาการ อื่นๆ ร่วมด้วย เช่น ตาสู้แสงไม่ได้ ปวดกล้ามเนื้อ คลื่นไส้อาเจียน ระดับ ความรู้สึกตัวเปลี่ยนแปลง ชัก เป็นต้น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้ - ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง - ให้การพยาบาลในคราวเดียวกัน ลดการกระตุ้นผู้ป่วยโดยไม่จำเป็น - พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล - เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC เป็นต้น และติดตามผล - ติดตามประเมิน GCS และ pupil ทุก 1 ชั่วโมง - ติดตามประเมินอาการชัก - ติดตามประเมิน v/s ทุก 30 นาที เพื่อเฝ้าระวังภาวะความดันในกะโหลก ศีรษะสูง 5) ปวดข้างใดข้างหนึ่งและปวดมากในเวลาเช้า ปวด ทันทีทันใดเป็นชั่วโมง อาการไม่ดีขึ้นแม้รับประทานยาแก้ปวด มักเกิด ร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น คลื่นไส้อาเจียน ชัก การมองเห็นไม่ชัดเจน กล้ามเนื้ออ่อนแรง ระดับความรู้สึกตัวเปลี่ยนแปลง เป็นต้น พยาบาลควร ปภิบัติดังนี้ - ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง - พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล - เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น blood for chemistry เป็นต้น และติดตามผล - ติดตามประเมิน GCS และ pupil ทุก 1 ชั่วโมง - ติดตามประเมินอาการชัก - ติดตามประเมิน v/s ทุก 30 นาที เพื่อเฝ้าระวังภาวะความดันในกะโหลก ศีรษะสูง 6) ปวดบริเวณท้ายทอย ร่วมกับอาการตาพร่ามัว คลื่นไส้ อาเจียน ความ ดันโลหิตชิสโทลิก (systolic blood pressure:SBP)มากกว่าหรือเท่ากับ 140 mm.Hg หรือความดันไดแอสโทลิก blood pressure; DBP) มากกว่าหรือเท่ากับ 90 mmHg พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรงพยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล

- ติดตามประเมิน GCS และ pupil ทุก 1 ชั่วโมง
- ติดตามประเมินอาการซัก และเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น
- ติดตามประเมิน v/s ทุก 30 นาที โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BP
- 1.1.2 ปวดศีรษะแบบแหลมๆ จี๊ดๆ ที่ศีรษะข้างใดข้างหนึ่ง ร่วมกับบริเวณขมับหรือระหว่าง / ด้านหลังเบ้าตาข้างใดข้างหนึ่ง ร่วมกับมี น้ำตา น้ำมูกไหล เปลือกตาและใบหน้าข้างที่เป็นมีอาการบวม อาจมี อาการหนังตาตก (ptosis) และรูม่านตาหด (miosis) พยาบาลควรปฏิบัติ ดังนี้
- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- 1.2 ปวดระดับปานกลาง และปวดระดับน้อย
- 1.2.1 ปวดศีรษะปวดแบบตุ๊บๆ ปวดระดับรุนแรง ร่วมกับอาการ ดังนี้ 1) ปวดแบบหนักๆ หรือคล้ายมีอะไรมารัดแน่น โดยอาการปวดมักเริ่มที่ ท้ายทอย แล้วร้าวมาที่ขมับทั้ง 2 ข้าง จนทั้งปวดทั้งศีรษะ พยาบาลควร ปฏิบัติดังนี้
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับปานกลาง
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 1-4 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับน้อย
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ติดตามประเมิน GCS และ pupil ทุก 2 ชั่วโมง
- ติดตามประเมินอาการชัก
- ติดตามประเมิน v/ร ทุก 1 ชั่วโมง เพื่อเฝ้าระวังภาวะความดันใน กะโหลกศีรษะสูง
- ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง เฉียบพลัน

blood pressure; DBP) มากกว่าหรือเท่ากับ 90 mm.Hg พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ติดตามประเมิน GCS และ pupil ทุก 1 ชั่วโมง
- ติดตามประเมินอาการชัก และเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น
- ติดตามประเมิน v/s ทุก 30 นาที โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BP
- 1.1.2 ปวดศีรษะแบบแหลมๆ จื๊ดๆ ที่ศีรษะข้างใดข้างหนึ่ง ร่วมกับบริเวณขมับหรือระหว่าง / ด้านหลังเบ้าตาข้างใดข้างหนึ่ง ร่วมกับมี น้ำตา น้ำมูกไหล เปลือกตาและใบหน้าข้างที่เป็นมีอาการบวม อาจมี อาการหนังตาตก (ptosis) และรูม่านตาหด (miosis) พยาบาลควรปฏิบัติ

ดังนี้

- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- 1.2 ปวดระดับปานกลาง และปวดระดับน้อย
- 1.2.1 ปวดศีรษะปวดแบบตุ๊บๆ ปวดระดับรุนแรง ร่วมกับ อาการ ดังนี้
- 1) ปวดแบบหนักๆ หรือคล้ายมีอะไรมารัดแน่น โดย อาการปวดมักเริ่มที่ท้ายทอย แล้วร้าวมาที่ขมับทั้ง 2 ข้าง จนทั้งปวดทั้ง ศีรษะ พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับปานกลาง
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 1-4 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับน้อย
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ติดตามประเมิน GCS และ pupil ทุก 2 ชั่วโมง
- ติดตามประเมินอาการชัก
- ติดตามประเมิน ง/ร ทุก 1 ชั่วโมง เพื่อเฝ้าระวังภาวะความดันในกะโหลก ศีรษะสูง
- ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง เฉียบพลัน
- 2) ปวดบริเวณท้ายทอย ร่วมกับอาการตาพร่ามั่ว คลื่นไส้อาเจียน ความดัน โลหิตชิสโทลิก (systolic blood pressure; SBP)มากกว่าหรือเท่ากับ 140 mmHg หรือความดันไดแสโทลิก (diastolic blood pressure มากกว่าหรือเท่ากับ 90 mmHg พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับปานกลาง
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 1-4 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับน้อย
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ติดตามประเมิน GCS และ pupil ทุก 2 ชั่วโมง
- ติดตามประเมินอาการซัก และเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น
- ติดตามประเมิน v/s ทุก 1 ชั่วโมง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BP

2. ปวดตา (eye pain)

แดง น้ำตาไหล ตาสู้แสงไม่ใด้ (photophobia) เมื่อมองที่ดวงไฟจะเห็น 2.1ปวดระดับรุนแรง ได้แก่ ปวดตาแบบดื้อๆ ตุ๊บๆ ร่วมกับตาเหมือน สายรุ้งรอบ ๆ (halos) หรือเมื่อมองรอบดวงไฟจะเห็นลักษณะคล้าย วงกลมรอบดวงไฟ คลื่นไส้อาเจียน และปวดศีรษะด้านเดียวกับตาที่เป็น

โรค พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ให้พักบนเตียง
- งดกิจกรรมที่เพิ่มแรงดันในลูกตา เช่น การก้มต่ำกว่าระดับเอว การไอ การจาม เป็นต้น
- ประคบเย็นบริเวณดวงตาที่ปวด และการปิดตาเพื่อลดการเคลื่อนไหว ของดวงตา
- เตรียมบริหารยาตามแผนการรักษา เช่น ยาหยอดตา ยาหยอดยาชา ยา ลดความดันของลูกตา เป็นต้น และติดตามอาการข้างเคียงของยา
- 2.2 ปวดระดับปานกลางและปวดระดับน้อย ได้แก่ ปวดตาแบบดื้อๆ ตุ๊บๆ ร่วมกับการมองเห็นไม่ชัดเจนโดยเฉพาะเมื่อแสงลดลง และลาน สายตาแคบลง พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับปานกลาง
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 1-4 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับน้อย
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ปฏิบัติการพยาบาลเช่นเดียวกับ 2.1

3.ปวดฟัน (toothache)

- 3.1ปวดระดับรุนแรง ได้แก่ ปวดฟันแบบตุ๊บๆ ร่วมกับอาการจะปวดมาก ขึ้นเมื่อรับประทานอาหารร้อนหรือเย็น หรือเวลาเคี้ยวอาหาร แม้จะหยุด รับประทานแล้วอาการปวดก็ไม่หายไป ร่วมกับลมหายใจมีกลิ่นเหม็น / มี กลิ่นปาก พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล ปวดระดับปานกลาง และปวดระดับน้อย ได้แก่ ปวดฟัน โดยเฉพาะฟันบน ซี่ด้านในและปวดพร้อมกันหลาย ๆ ขี่ ร่วมกับปวดบริเวณโหนกแก้มใต้ตา รอบ ๆ ตา ขมับ กลางศีรษะ หรือท้ายทอย คัดจมูกน้ำมูกไหล ลมหายใจมี กลิ่นเหม็น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับปานกลาง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- 4. กรณีผู้ป่วยเจ็บหน้าอก (chest pain)
- 4.1 ปวดระดับรุนแรง
- 4.1.1 เจ็บอกแบบเสียด ๆ แหลม ๆ ปวดมากขึ้นเวลาหายใจ ไอ หรือจาม

ร่วมกับปวดร้าวไปบริเวณคอหรือไหล่ หรือหายใจได้สั้นๆ (shortness of breathing) พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล ดูแลให้พักบนเตียง
- ให้ O2 cannula 3-5 LPM หรือ O2 mask with reservoir bag 6-10 LPM
- ติดตามประเมินอาการและอาการแสดงของภาวะพร่องออกชิเจน กระสับกระส่าย หายใจเร็ว หายใจใช้กล้ามเนื้อช่วยในการหายใจ เป็นต้น
- ติดตาม v/s, O2 sat ทุก 30 นาที
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- 4.1.2 เจ็บอกแบบตื้อ ๆ ลึก ๆ หรือแบบแหลม ๆ เสียด ๆ เจ็บอกมากขึ้นเวลาหายใจเข้าและออกไอ หรือจามร่วมกับอาการเหนื่อย ขณะออกกำลังกายเฉียบพลัน โดยเกิดอาการภายใน 1-2 สัปดาห์ หรืออาจ ร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น ไข้สูง (อุณหภูมิ > 38 องศาเซลเซียส) หนาวสั่น ไอ หรือไอมีเสมหะมากขึ้น อาจมีสีคล้ายหนอง หายใจลำบาก รู้สึกใจสั่น หัวใจเต้นเร็ว ชีพจรเบาเร็ว ความดันโลหิตอาจปกติหรือเริ่มต่ำลง ความ อิ่มตัวของออกซิเจนลดลง เป็นต้น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง ปวดระดับปาน กลาง และปวดระดับน้อย ได้แก่ ปวดฟัน โดยเฉพาะฟันบนซี่ด้านในและ ปวดพร้อมกันหลาย ๆ ขี่ ร่วมกับปวดบริเวณโหนกแก้มใต้ตา รอบ ๆ ตา ขมับ กลางศีรษะ หรือท้ายทอย คัดจมูกน้ำมูกไหล ลมหายใจมีกลิ่นเหม็น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับปานกลาง
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 1-4 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดความ ปวดระดับน้อย
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ดูแลให้พักบนเตียง
- ให้ O2 cannula 3-5 LPM หรือ O2 mask with reservoir bag 6-10 LPM
- ติดตามประเมินอาการและอาการแสดงของภาวะพร่องออกซิเจน เช่น กระสับกระส่าย หายใจเร็ว หายใจใช้กล้ามเนื้อช่วยในการหายใจ เป็นต้น
- ติดตาม ∨/ร, O2 sat ทุก 30 นาที
- 4.1.3 เจ็บอกแบบแสบร้อน (heartburn) บริเวณหน้าอกส่วนล่าง ร่วมกับ อาการดังนี้

การประเมิน	การพยาบาล
	1) รู้สึกแสบร้อนไปถึงบริเวณลำคอและขากรรไรได้
	หรืออาจมีปวดท้องส่วนบน (dyspepsia) มักเกิดสัมพันธ์กับระยะเวลา
	เช่น หลังรับประทานอาหาร ขณะนอนหงาย หลังตื่นนอน เป็นต้น อาจเกิด
	ร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น รู้สึกว่ามีน้ำหรือของเหลวอุ่นๆ ขึ้นมาในลำคอ
	และมีรสชาดขมหรือเปรี้ยว น้ำลายออกมากกว่าปกติ เป็นต้น
	พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
	- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
	- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
	- ดูแลให้พักบนเตียง
	- เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC เป็นต้น และติดตามผล
	- ติดตาม √/s, O2 sat ทุก 30 นาที
	2) เจ็บอกมากโดยอย่างยิ่งตอนนอนหงาย และทุเลา
	ลงเมื่อโน้มตัวไปข้างหน้าหรืองอตัวเหมือนทารก ร่วมกับอาการปวดท้อง
	รุนแรงส่วนบน ปวดร้าวไปบริเวณหลัง และอาการเป็นมากขึ้น
	รับประทานอาหารที่มีใขมันสูง นอกจากนี้อาจมีอาการอื่นๆร่วมด้วย เช่น
	คลื่นใส้ อาเจียน หัวใจเต้นเร็ว มีใช้ ท้องโป่งตึง ตัวตาเหลือง เป็นต้น
	พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
	- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
	- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
	- ดูแลให้พักบนเตียง
	- เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC เป็นต้น และติดตามผล
	- ติดตาม v/s, O2 sat ทุก 30 นาที
	ใจสั่น หัวใจเต้นเร็ว ชีพจรเบาเร็ว ความดันโลหิตอาจปกติหรือเริ่มต่ำลง
	ความอิ่มตัวของออกซิเจนลดลง เป็นต้น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
	- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
	- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
	- ดูแลให้พักบนเตียง
	- ให้ O2 cannula 3-5 LPM หรือ O2 mask with reservoir bag 6-10
	LPM
	- ติดตามประเมินอาการและอาการแสดงของภาวะพร่องออกซิเจน เช่น
	กระสับกระส่าย หายใจเร็ว หายใจใช้กล้ามเนื้อช่วยในการหายใจ เป็นต้น
	- ติดตาม v/ร, O2 sat ทุก 30 นาที
	4.2 ปวดระดับปานกลาง และปวดระดับน้อย
	4.2.1 เจ็บอกแบบตื้อๆ เป็นพักๆ เป็นๆ หายๆ ประมาณ 3-5 นาที ร่วมกับ
	อาการดังนี้
	1) ปวดร้าวไปที่แขน ไหล่ ขากรรไกรทั้ง 2 ข้าง

โดยเฉพาะข้างข้าย จุกบริเวณสั้นปี หรือหลัง มักมีสิ่งที่กระดับให้เกิด อาการเจ็บอก เช่น การออกกำลังกาย ความสิ้นต้น ความเครียด เป็นต้น หากให้หัก อาการปกคระบรรหาดง พยาบาคควรปฏิบัติดังนี้ - หากผู้ป้วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับปานกลาง	
อาการเจ็บอก เช่น การออกกำลังกาย ความตื่นเต้น ความเครียด เป็นต้น หากได้พัก อาการปวดจะบรรเทาลง พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้ - หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ	โดยเฉพาะข้างซ้าย จุกบริเวณลิ้นปี หรือหลัง มักมีสิ่งที่กระตุ้นให้เกิด
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ	
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ	หากได้พัก อาการปวดจะบรรเทาลง พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
	LI 9 191 0 9N 9 0 N I O I IN IPI IV

หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 1-4 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัง ความปวดระดับน้อย พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล ดูแลให้พักบนเตียง Keep O2 saturation > 90% ECG 12 (eads และ monitor ECG กรณีผล ECG มี ST-eleva ปฏิบัติการพยาบาลการดูแลผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจขันิดเอสทียกสูง เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น cardiac enzyme เป็น ติดตามผล ติดตาม √/s, O2 sat ทุก 30 นาที เตรียมผู้ป่วยสำหรับการตรวจพิเศษ เหนื่อยเฉียบพลัน หายใจหอบ นอนราบไม่ได้ หาย ปอด และความดันโลหิตต่ำ หรือเป็นลมหมดสติ พยาบาลควรปฏิ หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัง ความปวดระดับปานกลาง	ation ให้
พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล ดูแลให้พักบนเตียง Keep O2 saturation > 90% ECG 12 (eads และ monitor ECG กรณีผล ECG มี ST-eleval ปฏิบัติการพยาบาลการดูแลผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจขันิดเอสทียกสูง เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น cardiac enzyme เป็นติดตามผล ติดตาม v/s, O2 sat ทุก 30 นาที เตรียมผู้ป่วยสำหรับการตรวจพิเศษ ใหนื่อยเฉียบพลัน หายใจหอบ นอนราบไม่ได้ หายปอด และความดันโลหิตต่ำ หรือเป็นลมหมดสติ พยาบาลควรปฏิ หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจังความปวดระดับปานกลาง	
ดูแลให้พักบนเตียง Keep O2 saturation > 90% ECG 12 (eads และ monitor ECG กรณีผล ECG มี ST-eleval ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลการดูแลผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจขนิดเอสทียกสูง เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น cardiac enzyme เป็น ติดตามผล ติดตาม v/s, O2 sat ทุก 30 นาที เตรียมผู้ป่วยสำหรับการตรวจพิเศษ เหนื่อยเฉียบพลัน หายใจหอบ นอนราบไม่ได้ หาย ปอด และความดันโลหิตต่ำ หรือเป็นลมหมดสติ พยาบาลควรปฏิ หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจังความปวดระดับปานกลาง	
- Keep O2 saturation > 90% - ECG 12 (eads และ monitor ECG กรณีผล ECG มี ST-eleval ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลการดูแลผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจขึ้งนิดเอสทียกสูง - เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น cardiac enzyme เป็น ติดตามผล - ติดตาม ∨/s, O2 sat ทุก 30 นาที - เตรียมผู้ป่วยสำหรับการตรวจพิเศษ 2) เหนื่อยเฉียบพลัน หายใจหอบ นอนราบไม่ได้ หาย ปอด และความดันโลหิตต่ำ หรือเป็นลมหมดสติ พยาบาลควรปฏิ - หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจังความปวดระดับปานกลาง	
ECG 12 (eads และ monitor ECG กรณีผล ECG มี ST-eleval ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลการดูแลผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจขึ้งนิเอสทียกสูง เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น cardiac enzyme เป็น ติดตามผล ติดตาม √/s, O2 sat ทุก 30 นาที เตรียมผู้ป่วยสำหรับการตรวจพิเศษ เหนื่อยเฉียบพลัน หายใจหอบ นอนราบไม่ได้ หาย ปอด และความดันโลหิตต่ำ หรือเป็นลมหมดสติ พยาบาลควรปฏิ หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจังความปวดระดับปานกลาง	
ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลการดูแลผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจข่ ชนิดเอสทียกสูง - เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น cardiac enzyme เป็น ติดตามผล - ติดตาม v/s, O2 sat ทุก 30 นาที - เตรียมผู้ป่วยสำหรับการตรวจพิเศษ 2) เหนื่อยเฉียบพลัน หายใจหอบ นอนราบไม่ได้ หาย ปอด และความดันโลหิตต่ำ หรือเป็นลมหมดสติ พยาบาลควรปฏิ - หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัง	
ชนิดเอสทียกสูง - เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น cardiac enzyme เป็น ติดตามผล - ติดตาม v/s, O2 sat ทุก 30 นาที - เตรียมผู้ป่วยสำหรับการตรวจพิเศษ 2) เหนื่อยเฉียบพลัน หายใจหอบ นอนราบไม่ได้ หาย ปอด และความดันโลหิตต่ำ หรือเป็นลมหมดสติ พยาบาลควรปฏิ - หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัง	ขาดเลือด
เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น cardiac enzyme เป็น ติดตามผล ติดตาม ∨/s, O2 sat ทุก 30 นาที เตรียมผู้ป่วยสำหรับการตรวจพิเศษ เหนื่อยเฉียบพลัน หายใจหอบ นอนราบไม่ได้ หาย ปอด และความดันโลหิตต่ำ หรือเป็นลมหมดสติ พยาบาลควรปฏิ - หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัง ความปวดระดับปานกลาง	
ติดตามผล - ติดตาม √/s, O2 sat ทุก 30 นาที - เตรียมผู้ป่วยสำหรับการตรวจพิเศษ 2) เหนื่อยเฉียบพลัน หายใจหอบ นอนราบไม่ได้ หาย ปอด และความดันโลหิตต่ำ หรือเป็นลมหมดสติ พยาบาลควรปฏิ - หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัง	
- ติดตาม v/s, O2 sat ทุก 30 นาที - เตรียมผู้ป่วยสำหรับการตรวจพิเศษ 2) เหนื่อยเฉียบพลัน หายใจหอบ นอนราบไม่ได้ หาย ปอด และความดันโลหิตต่ำ หรือเป็นลมหมดสติ พยาบาลควรปฏิ - หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจังความปวดระดับปานกลาง	ทัน และ
เตรียมผู้ป่วยสำหรับการตรวจพิเศษ เหนื่อยเฉียบพลัน หายใจหอบ นอนราบไม่ได้ หาย ปอด และความดันโลหิตต่ำ หรือเป็นลมหมดสติ พยาบาลควรปฏิ หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจังความปวดระดับปานกลาง	
2) เหนื่อยเฉียบพลัน หายใจหอบ นอนราบไม่ได้ หาย ปอด และความดันโลหิตต่ำ หรือเป็นลมหมดสติ พยาบาลควรปฏิ - หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัง ความปวดระดับปานกลาง	
ปอด และความดันโลหิตต่ำ หรือเป็นลมหมดสติ พยาบาลควรปฏิ - หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัง ความปวดระดับปานกลาง	
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจั	
ความปวดระดับปานกลาง	บัติดังนี้
	จ การ
97. 4	
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 1-4 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจั	จ การ
ความปวดระดับน้อย	
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล	
- ดูแลให้พักบนเตียง	
- ให้ O, cannula 3-5 LPM หรือ O2 mask with reservoir ba	ig 6-10
LPM	
- ECG 12 leads และ monitor ECG	
- เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น cardiac enzyme เป็น	ทัน และ
ติดตามผล	
- ติดตาม ∨/s, O2 sat ทุก 30 นาที โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BP	
- เตรียมผู้ป่วยสำหรับการตรวจพิเศษ	
4.2.2 เจ็บอกแบบแน่นๆ ร่วมกับหายใจลำบากหรือ	
shortness of breathing หายใจมีเสียงวืัช (wheeze) อาจพบร่	
อาการอื่นๆ เช่น ไอ เหงื่อออก ความอิ่มตัวของออกซิเจนลดลง เร็	ในต้น
พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้	
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจั	า การ
ความปวดระดับปานกลาง	
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 1-4 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจั	ก การ
ความปวดระดับน้อย	
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล	

- ให้ O2 cannula 3-5 LPM หรือ O2 mask with reservoir bag 6-10
LPM
- ติดตามประเมินอาการและอาการแสดงของภาวะพร่องออกซิ
กระสับกระส่าย หายใจเร็ว หายใจใช้กล้ามเนื้อช่วยในการหายใจ เป็นต้น
- ติดตาม ∨/ร, O2 sat ทุก 30 นาที

การประเมิน	การพยาบาล
	4.2.3 เจ็บอกแบบแน่นๆ หรือเสียดๆ ร่วมกับหายใจหอบ
	เหนื่อยเฉียบพลัน ใจสั่น หรือมีอาการหน้ามืดเป็นลม หรือหมดสติหายใจ
	เร็ว ความอิ่มตัวของออกชิเจนลดลง หัวใจเต้นเร็ว มีหลอดเลือดดำที่คอโป่ง
	(jugular vein engorgement) เป็นต้น บางรายอาจมีอาการบวมข้างใด
	ข้างหนึ่งร่วมด้วย พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
	- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ
	ความปวดระดับปานกลาง
	- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 1-4 ให้ปฏิบัติดามแนวทางการจัดการ
	ความปวดระดับน้อย
	- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
	- ดูแลให้พักบนเตียง
	- ให้ O2 cannula 3-5 LPM หรือ O2 mask with reservoir bag 6-10
	LPM
	- ECG 12 leads และ monitor ECG
	- ติดตามประเมินอาการและอาการแสดงของภาวะพร่องออกซิเจน เช่น
	กระสับกระส่าย หายใจเร็ว หายใจใช้กล้ามเนื้อช่วยในการหายใจ เป็นต้น
	- ติดตาม v/s โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BP ทุก 30 นาที
	- ประเมินอาการบวม แดง ปวด ของขาเทียบกันทั้ง 2 ข้าง
	ความปวดตั้งแต่ช่องท้องลงมา
	1. กรณีพบผู้ป่วยปวดท้อง (abdominal pain)
	1.1.1 ปวดระดับรุนแรง
	1) ปวดท้องแบบตุ๊บๆ หรือแน่นๆ ร่วมกับอาการดังนี้
	ปวดท้องบริเวณใดบริเวณหนึ่งของช่องท้อง มีก้อน
	นูนกดกลับเข้าไปตำแหน่งได้หรืออาจไม่ได้ อาจเกิดร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น
	ท้องผูก มีไข้ คลื่นไส้อาเจียน หัวใจเต้นเร็ว เป็นต้น อาจเกิดร่วมกับปวดอก
	ช่วงล่างแบบแสบร้อนหลังรับประทานอาหาร พยาบาลควร
	ปฏิบัติดังนี้
	- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
	- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
	- ดูแลให้พักบนเตียง
	- เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC เป็นต้น และติดตามผล
	- ติดตาม v/s ทุก 30 นาที
	2) ปวดบริเวณส่วนบน ปวดร้าวไปบริเวณหลัง และ
	อาการเป็นมากขึ้นเมื่อรับประทานอาหารที่มีไขมันสูง นอกจากนี้อาจมี
	อาการอื่นๆร่วมด้วย เช่น คลื่นไส้ อาเจียน หัวใจเต้นเร็ว มีใช้ ท้องโป่งตึง
	ตัวตาเหลือง เป็นต้น ร่วมกับปวดอกแบบแสบร้อนบริเวณหน้าอกส่วนล่าง

โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนนอนหงาย และทุเลาลงเมื่อโน้มตัวไป ข้างหน้าหรืองอตัวเหมือนทารก พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้ - ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง - พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล - ดูแลให้พักบนเตียง - เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC เป็นต้น และติดตามผล - ติดตาม ∨/ร ทุก 30 นาที 1.1.2 ปวดท้องแบบแสบๆ บริเวณท้องส่วนบน (epigastrium) ร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น คลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร บางครั้งอาจมีอาเจียนเป็นเลือดสดหรือสี่คล้ายกาแฟ (coffee ground) หรือถ่ายอุจจาระมีสีเลือดเก่าๆ ได้ เป็นต้น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้ - ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง - พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล - ดูแลให้พักบนเตียง เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC เป็นต้น และติดตามผล - เตรียมใส่สายสวนกระเพาะอาหารและสวนล้าง - ติดตามอาการและอาการแสดงของภาวะช็อค เช่น เหงื่อออก กระสับกระส่าย ใจสั่น ความดันโลหิตต่ำ เป็นต้น - ติดตาม ∨/s โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BP ทุก 30 นาที - เตรียมผู้ป่วยทำหัตถการการตรวจพิเศษ 1.1.3 ปวดท้องเฉียบพลันแบบบิดๆ (colicky) ร่วมกับ อาการ ดังนี้ 1) ปวดบริเวณท้องส่วนบนหรือด้านขวาบน ร่วมกับ ปวดร้าวไปไหล่หรือสะบักขวา นอกจากนี้อาจพบร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น ท้องตึงกดเจ็บโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านขวาบน เหงื่อออก มีไข้ต่ำ ๆ คลื่นไส้ อาเจียน เป็นต้น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้ - ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล - ดูแลให้พักบนเตียง - เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC เป็นต้น และติดตามผล - ติดตาม v/s ทุก 30 นาที 2) ปวดบริเวณกลางท้อง ท้องส่วนบน หรือท้องส่วนล่าง อาการปวดจะ ปวดเป็นพักๆ ทุก 3-10 นาที่ ร่วมกับอาการท้องอืด ไม่ผายลม อาเจียน ออกมามีกลิ่นเหม็นเหมือนอุจจาระ หรือไม่อาเจียน ท้องผูก ท้องอืด การ เคลื่อนไหวของลำไส้อาจเพิ่มขึ้นหรือไม่มีการเคลื่อนไหวเลย พยาบาลควร ปฏิบัติดังนี้

- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ดูแลให้พักบนเตียง
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับปานกลาง
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 1-4 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับน้อย
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ดูแลให้พักบนเตียง
- เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC เป็นต้น และติดตามผล
- ติดตามอาการของภาวะแทรกซ้อน เช่น หน้าท้องแข็งตึงเหมือนกระดาน (rigidity) ปวดท้องมากขึ้น เป็นต้น
- ติดตาม v/s โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BP ทุก 30 นาที
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- 3) ปวดบริเวณกลางท้องหรือหลัง ร่วมกับปวดร้าวไปที่ขาหนีบ ขา หรือกัน บางรายอาจรู้สึกว่ามีก้อนเต้นที่ท้องและคลำได้ก้อนบางรายอาจคลำไม่เจอ ก้อนเต้น นอกจากนี้อาจพบร่วมกับอาการอื่น ๆ เช่น เหงื่อออก หัวใจเต้น เร็ว ความดันโลหิตอาจปกติ สูง หรือต่ำลงได้ เป็นต้น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับปานกลาง
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 1-4 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับน้อย
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- งดการกด / คลำบริเวณก้อนที่เต้นที่ท้อง
- เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC เป็นต้น และติดตามผล
- ติดตามอาการของภาวะแทรกซ้อน เช่น หน้าท้องแข็งตึงเหมือนกระดาน (rigidity) ปวดท้องมากขึ้น ความดันโลหิตต่ำ เป็นต้น
- ติดตาม v/s โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BP ทุก 30 นาที
- เตรียมผู้ป่วยทำหัตถการการตรวจพิเศษ
- 1.2.2 ปวดท้องแบบบิดๆ (colicky) ค่อยๆ ปวดหรือปวด เรื้อรัง บริเวณท้องส่วนบนหรือด้านขวาบน ร่วมกับปวดร้าวไปไหล่หรือ สะบักขวา นอกจากนี้อาจพบร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น ท้องตึงกดเจ็บ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านขวาบน เหงื่อออก มีไข้ต่ำ ๆ คลื่นไส้ อาเจียนเป็น ต้น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความ ปวดระดับปานกลาง

- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 1-4 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับน้อย
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ดูแลให้พักบนเตียง
- เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC เป็นต้น และติดตามผล
- ติดตาม ∨/ร ทุก 30 นาที

2. กรณีพบผู้ป่วยปวดหลัง

- 2.1 ปวดระดับรุนแรง
- 2.1.1 ปวดหลังบริเวณข้างลำตัว ร่วมกับอาการมีไข้ ลักษณะภาวะผิดปกติ เช่น ขุ่น เป็นต้น นอกจากนี้อาจมีอาการอื่นๆ ร่วม เช่น คลื่นไส้ อาเจียน ปัสสาวะแสบขัด ปัสสาวะบ่อย เป็นต้น พยาบาล ควรปฏิบัติดังนี้
- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ดูแลให้พักบนเตียง
- เก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น CBC, U/A เป็นต้น และติดตามผล
- ติดตาม ∨/s ทุก 30 นาที
- 2.1.2 ปวดหลังช่วงล่างเฉียบพลันหรือปวดบริเวณเอว ร่วมกับปวดร้าวลงที่
 ก้น ต้นขาและขาข้างใดข้างหนึ่ง โดยอาการปวดเพิ่มขึ้นในขณะมีกิจกรรม
 เช่น ยกของหนัก จาม หรือไอ เป็นต้น อาการปวดจะดีขึ้นเมื่อพัก
 นอกจากนี้อาจพบร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น รู้สึกขาชาหรือมีอะไรแหลมๆมา
 ทิ่มข้างใน กล้ามเนื้อขาอ่อนแรงข้างใด
 ข้างหนึ่งหรือทั้ง 2 ข้าง ปัสสาวะไม่ออก ท้องผูก เป็นต้น พยาบาลควร
- ข้างหนึ่งหรือทั้ง 2 ข้าง ปัสสาวะไม่ออก ท้องผูก เป็นต้น พยาบาลคว ปฏิบัติดังนี้
- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ดูแลให้พักบนเตียง
- ติดตาม v/s ทุก 30 นาที
- ติดตาม motor power
- เตรียมผู้ป่วยทำหัตถการตรวจพิเศษ
- 2.2 ปวดระดับปานกลาง และปวดระดับน้อย
- 2.2.1 ปวดหลังร่วมกับรู้สึกชาหรือเหมือมีอะไรมีทิ่มแหลมๆบริเวณหลัง หรือระดับที่ต่ำกว่า บางครั้งอาจไม่รู้สึก อาจพบร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น กล้ามเนื้อขาอ่อนแรง ควบคุมการขับถ่ายไม่ได้ เป็นต้น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ
 ความปวดระดับปานกลาง
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 1-4 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ

ความปวดระดับน้อย

- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ดูแลให้พักบนเตียง
- ติดตาม v/s ทุก 30 นาที
- ติดตาม motor power

3. กรณีพบผู้ป่วยปวดขา

- 3.1 ปวดระดับรุนแรง
- 3.1.1 ปวดขาคล้ายกล้ามเนื้อหดเกร็ง (muscle cramp) ร่วมกับอาการ ดังนี้
- 1) ปวดมากขึ้นเมื่อทำกิจกรรม เช่น เดิน ขึ้นบันใด เป็นต้น หากได้พัก อาการจะบรรเทาลง นอกจากนี้อาจพบร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น ขาที่มีพยาธิสภาพจะรู้สึกขาชา/เท้า เย็นขา/เท้า สีผิวของขา/เท้าเปลี่ยน สัมผัสผิวหนังเย็นขึ้น เป็นต้น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ดูแลให้พักบนเตียง
- ติดตาม v/s ทุก 30 นาที
- ติดตามประเมินชีพจรส่วนปลาย 2 ข้าง
- 2) เริ่มปวดตั้งแต่บริเวณน่องลงมา ร่วมกับขาบวมแดงร้อน พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการความปวดระดับรุนแรง
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล
- ดูแลให้พักบนเตียง
- ติดตาม v/s ทุก 30 นาที่
- ติดตามประเมินชีพจรส่วนปลาย 2 ข้าง
- 3.2 ปวดระดับปานกลาง และปวดระดับน้อย
- 3.2.1ปวดขาคล้ายกล้ามเนื้อหดเกร็ง (muscle cramp) ปวดมากขึ้นเมื่อ ทำกิจกรรม เช่น เดิน ขึ้นบันได เป็นต้น หากได้พัก อาการจะบรรเทาลง นอกจากนี้อาจพบร่วมกับอาการอื่นๆ เช่น ขาที่มีพยาธิสภาพจะรู้สึกขาชา/ เท้า เย็นขา/เท้า สีผิวของขา/เท้าเปลี่ยน สัมผัสผิวหนังเย็นขึ้น เป็นต้น พยาบาลควรปฏิบัติดังนี้
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 5-7 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับปานกลาง
- หากผู้ป่วยมีคะแนนความปวด 1-4 ให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการ ความปวดระดับน้อย
- พยาบาลประชุมหารือกับทีม เพื่อวางแผนการพยาบาล

- ดูแลให้พักบนเตียง - ติดตาม ∨/ร ทุก 30 นาที
- ติดตามประเมินชีพจรส่วนปลาย 2 ข้าง

สรุป

ความปวดที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บในผู้ป่วยฉุกเฉินเป็นภาวะฉุกเฉินที่นำผู้ป่วยมาแผนกฉุกเฉินได้ บ่อยโดยเฉพาะอย่างความปวดชนิดเฉียบพลันที่ความรุนแรงระดับปานกลางถึงมาก ซึ่งความปวดเกิดได้ ทุกตำแหน่งของร่างกายที่พบบ่อยคือศีรษะ ทรวงอก ช่องท้อง หลัง และขา แต่ไม่ว่าจะเป็นความปวดที่เกิดขึ้น ในตำแหน่งใดย่อมส่งผลกระทบที่ไม่ดีต่อร่างกายและจิตใจของผู้ป่วยฉุกเฉินทุกราย รวมถึงฉุกเฉินระดับที่ 1 ถึง 5 โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยฉุกเฉินระดับที่ 1 ซึ่งเป็นผู้ป่วยที่มีภาวะวิกฤตต้องการการช่วยชีวิตอย่างรีบด่วนและ มีระดับความรู้สึกตัวลดลงที่ไม่สามารถสื่อสารถึงความปวดได้ ดังนั้นพยาลที่ปฏิบัติงานที่เผนกฉุกเฉินต้องเป็นผู้ ที่มีความคิดวิเคราะห์และตัดสินใจทางคลินิกได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องเพื่อประเมินและจัดการความปวดตาม แนวปฏิบัติการพยาบาลการจัดการความปวดที่ไม่ได้เกิดจากการบาดเจ็บสำหรับผู้ป่วยฉุกเฉินส่งผลให้ผู้ป่วย ฉุกเฉินได้รับการจัดการความปวดอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1.David,H., & Vanessa, N. Management of acute pain. Surgery (Oxford), In press, proof, 2019. Available from

https://www.sciencedirect.com/search/advanced?qs=pain%20managemen ER&show=50&sortBy=relevance

- 2.Sergey M., Reuben S.,Bryan D. H., Mark R., & Daniel L..The Treatme of acute emergency department: A white paper position statement prepared for the Academy of emergency medicine. JEM, 2019; 54: 7
- 3.Milan L.R., Frederick J.S., Niels W.S., Philipp L., & Goslings, J.C. Emergency depa managment in adult patients with traumatic injuries before and after implemne nurse - nitiated pain treatment protocol utilizing fentanyl for severe Pain. JEM, 2017;
- 4.Knox, H.T. A review of current and emerging approaches to pain management in emergency department. JPain, 2017; 6: 193-2
- 5.Ozgur, K., Hakan, T., Ozgur, D., & Ozlem, D. A systematic review of the pain scal Which to use?. AJEM, 2018; 36:1-20.
- 6.Kamamarul, A.B., Nasir, M., Nik, R., Rashidi, A., & Nik, H. Assessing Patient Pain S Emergency. Malays J Med Sci. 2010;17: 17-22

- 7. วรางคณา อ่ำศรีเวียง. การจัดการความปวดในผู้ป่วยวิกฤต: บทบาทที่ท้าทายสำหรับพยาบาล. วารสารการ พยาบาลและการศึกษา, 2557:8: 1-8.
- 8. รังสรรค์ ซัยเสวิกุล. โรคไมเกรน. 2563 เข้าถึงได้จาก https:/www.simahidol.ac.th/sidoctor/e-pladmin/article files/105 1.pdf
- 9. สมศักดิ์ เทียมเก่า. Fast and furious neurological symptoms in emergency room. North-Eastern Thai Journal of Neuroscience, มปป; 13: 30-9.
- 10. Saurabh G, Richard O., & Simon P. Treatment of acute migraine in the department. CFP, 2014; 60: 24-9.
- 11.Mia T M., Emma, O., Richard,B.L., &Robert,C. American Headache Society S Urgent and Emergency Management of Headache Patients. 2018. Available from https://doi.org/10.1111/head.13387
- 12. Ignatavicius, D.D. Care of patients with problems of the central nervous system: The brain,In D.D.Ignatavicius, M.L. Workman, &, C.R. Rebar (Eds.), Medical-Surgical Nursing:

 Concepts for interprofessional collaborative care, gth ed. Canada: Elsevier Inc; 2018. 857-886.
- 13. Rodrigo H. Meningitis. 2019. Available from https://emedicine.medscape.com/article/232915-overview
- 14. Lynne, T. Mechanism of Brain Tumor Headache. 2014. Available from https://headachejournal.onlinelibrary.wiley.com/dol/10.11 11/head.12317
- 15. Diana, Y. W., Jonathan, J. Y. O., & Peter, J. G.Cluster Headache: Epidemiology, Pathophysiology, Clinical Features, and Diagnosis. Ann Indian Acad Neurol, 2018;21(Suppl 1): S3-S8.
- 16. ดวงทิพย์ รักสนิท. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์การควบคุมความดันในลูกตาของผู้ป่วยโรคต้อหินปฐมภูมิที่ แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า. วารสารการพยาบาลทหารบก, 2558316: 109-16.
- 17. เสาวลักษณ์ เนียมโภคะ. การพยาบาลผู้ป่วยต้อกระจกที่มีภาวะแทรกซ้อนต้อหิน : กรณีศึกษา. วารสาร การพยาบาลกำแพงเพชร, 2560; 21; 29-37.
- 18.นิภา วัทธนเวน.การจัดการอาการปวดตา:บทบาทของพยาบาล.รามาธิบดีพยาบาลสาร, 2555: 16;431-42.
- 19. อันวยา แก้วพิทักษ์ และชิดชนก ลีธนะกุล. แนวคิดการอักเสบของระบบประสาทต่อการเคลื่อนของฟัน ด้วยแรงทางทันตกรรมจัดฟัน. วิทยาสารทันตแพทยศาสตร์, 2561: 64; 318-28
- 20. Laura, M. D. Care of patients with acute coronary syndrome, In D.D.Ignatavicius, M.L. Workman, &, C.R. Rebar (Eds.), Medical-Surgical Nursing: Concepts for interprofessional collaborative care. gth ed. Canada: Elsevier Inc; 2018. 768-794.
- 21. สุรพันธ์ สิทธิสุข. แนวทางเวชปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยโรคหัวใจขาดเลือดในประเทศไทย ฉบับปรับปรุง ปี 2557. พิมพ์ครั้งที่ 2. 2557. กรุงเทพฯ: บริษัทศรีเมืองการพิมพ์จำกัด.

- 22.Nicole, M. H. Care of patients with vascular problems, In D.D.Ignatavicius, M.L. Wo C.R. Rebar (Eds.), Medical-Surgical Nursing: Concepts for interprofessional collaborative care, 9th ed. Canada: Elsevier Inc; 2018. 720-750.
- 23. Mary, C. M. Aortic dissection clinical presentation. 2019. Available from https://emedicine.medscape.com/article/2062452-clinical
- 24.ธัญญารัตน์ วัฒเศรษฐสิริ.ภาพการตรวจวินิจฉัยทางรังสีวิทยาและแนวทางการรักษาการบาดเจ็บเลือดแดง ใหญ่ช่องอก. ธรรมศาสตร์เวชสาร. 2561:18; 374-87.
- 25. Meg, B. Care of patients with infectious respiratory problems, In D.D.Ignatavicius, M.L. Workman, &, C.R. Rebar (Eds.), Medical-Surgical Nursing: Concepts for interprofessional collaborative care, volume 1. gth ed. Canada: Elsevier Inc; 2018. 596-610.
- 26. Jaymin, B. M, Lakshminarayana, P. L., & Kastelik, J. K. Pneumothorax: A tale of pain or spontaneity. Ther Adv Chronic Dis. 2014: 5; 269-73.

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา ห้ามนำออกไปใช้ภายนอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต